

Notat

Hovedindhold af aftalen om energibesparelser

Med baggrund i det energipolitiske forlig af 21. februar 2008 indgås der aftale om den fremtidige energispareindsats. Aftalens indgås som en rammeaftale for perioden 2010-2020. I 2012 gennemføres en evaluering af ordningen.

Formålet med dette notat er i kort form at gennemgå nogle af hovedelementerne i aftalen om energibesparelser. Det er til enhver tid selve aftaleteksten, som vil være det bindende dokument.

Grundlæggende regler og sparemål

Af energiforliget fremgår, at energiselskaberne tilsammen skal sikre årlige besparelser på 5,4 PJ. Det skal være nye besparelser hvert år. Og det skal være besparelser, som ikke ville være kommet, uden energiselskabernes indsats. For at kompensere for, at nogle af de medtalte besparelser nok ville været blevet gennemført uden selskabernes medvirken, hæves det samlede årlige sparemål til 6,2 PJ. Derved øges additionalitet – det vil sige mængden af opgjorte nye besparelser.

Fjernvarmeselskabernes sparemål

Fjernvarmeselskabernes andel af den samlede sparemængde er 1,9 PJ årligt, hvilket svarer til cirka 2 % af varmelevering an net i 2007. Sparemålet bliver delt ud på alle landets fjernvarmeselskaber – uanset størrelse.

Det fremgår af en særskilt liste udsendt til fjernvarmeselskaberne, hvad det enkelte fjernvarmeselskab skal påtage sig af sparemål fra 2010. Der er et krav om, at man maksimalt kan være bagud med 35 % af et års sparemål (i 2010 dog 45 %). Hvis man er bagud i forhold til sparemål i et år, betyder det altså, at det skal indhentes i det efterfølgende år. Har fjernvarmeselskabet realiseret flere energibesparelser end målet for det enkelte år, skal man fortsat indmelde alle sine opgjorte besparelser, som så blot bliver overført til det efterfølgende år.

For de 171 fjernvarmeselskaber, som allerede i dag er omfattet af de nugældende regler om besparelser, vil et overskud af indmeldte besparelser med udgangen af 2009 blive videreført i den kommende ordning, ligesom et eventuelt underskud vil blive taget med ind i den ny ordning.

Hvilke besparelser tæller med

Energiselskabernes spareindsats er rettet mod slutforbruget af energi, og der er metodefrihed til at finde besparelserne hos alle forbrugere, i fri konkurrence med de øvrige energiselskaber. Fjernvarmeselskaber må eksempelvis gerne medregne besparelser hos gaskunder eller egne kunders elbesparelser.

Men det er også muligt at medregne besparelser i ledningsnet og på selve varmekædet/kraftvarmekædet – dog ikke besparelser i produktionsudstyr og øvrigt udstyr knyttet direkte til selve produktionen af fjernvarme.

Der skelnes ikke mellem fjernvarme produceret på forskellige brændsler, og som følge deraf kan et skift i brændsel heller ikke indregnes som en besparelse.

Dog kan solvarmeanlæg, som tilsluttes kollektive fjernvarmenet, tælles med som besparelse.

Hvordan opnås besparelser

Fjernvarmeselskabet må ikke selv udføre arbejdet ude hos slutkunderne, hvis det skal tælles med som besparelser. En sådan aktivitet vil blive betragtet som sideordnet. Hvis fjernvarmeselskabet selv ønsker at være konkret udførende, eksempelvis ved at lave serviceordning, skal det ske i et særskilt selskab, som fjernvarmeselskabet kan etablere. Dette selskab kan godt købe arbejdskraften hos fjernvarmeselskabet, men skal være juridisk adskilt fra fjernvarmen og dermed også have særskilt regnskab.

Kunderne/forbrugerne må selv udføre besparelserne. Der er ikke krav om, at eksempelvis isolering af loftet skal ske af en registreret virksomhed for at kunne medtælles. Men der er et helt generelt krav for alle besparelser om, at der skal indgås aftale om besparelsen, inden arbejdet igangsættes, og at besparelsen først kan medtælles, når den faktisk udføres. Foreslåede/ansøgte besparelser og spareråd kan ikke medtælles. Først når kunden rent faktisk udfører tiltaget, kan det medtælles som besparelse.

For alle sparetiltag under 20 MWh – hvilket generelt vil sige alt hos de mindre forbrugere bortset fra konvertering til fjernvarme – kræves ikke kundens underskrift for at kunne medtælle besparelsen. Her er det tilstrækkeligt, at kunden er orienteret om, at besparelsen indmeldes af fjernvarmeselskabet til Energistyrelsen.

For alle større sparetiltag over 20 MWh samt alle sparetiltag, som opgøres specifikt skal fjernvarmeselskabet have kundens underskrift på, at fjernvarmeselskabet har retten til besparelsen.

Hvordan opgøres besparelser

Alle besparelser opgøres som første års besparelse, idet kravet er nye besparelser hvert år. For at sikre, at man over den kommende 10-års periode får nedbragt det samlede slutenergiforbrug mest muligt, er der indført nogle prioriteringsfaktorer således, at besparelser med lang levetid vægter mere end besparelser med kort levetid. Det er i bilag til aftaleteksten defineret, hvilke sparetiltag der tillægges hvilken prioritering. Hovedvægten af besparelserne har dog fortsat en prioriteringsfaktor på 1.

Der er udarbejdet en lang række standardværdier for sparetiltag. Dette skal ses som en forenklet og let håndterbar måde at opgøre alle mindre sparetiltag primært i mindre ejendomme/boliger. Findes der en standardværdi for en besparelse, skal denne værdi anvendes.

Findes der ingen standardværdi – eller er der tale om større og ofte mere komplicerede sparetiltag som eksempelvis energirenovering af en skole, en boligforening eller besparelser i erhvervsvirksomheder, skal opgørelsen ske specifikt, dvs. ved beregning af det konkrete tilfælde.

Alle besparelser skal dokumenteres ud fra de retningslinjer, som fremgår af bilag til aftaleteksten. I korte træk: Hvor er det lavet, hvem har lavet det, hvad er der lavet, og hvordan er det opgjort.

En gang årligt – første gang omkring 1. marts 2011 – skal de realiserede, dokumenterede besparelser indmeldes til Fjernvarmes Samarbejdsorgan/Dansk Fjernvarme, som samler alle fjernvarmeselskabernes besparelser og indmelder samlet til Energistyrelsen.

Desuden skal de anvendte økonomiske midler til arbejdet fremgå af fjernvarmeselskabets regnskab og anmeldes til Energitilsynet ved den årlige anmeldelse af regnskabet. Energitilsynet offentliggør årligt de enkelte selskabers omkostning til arbejdet.

Hvis man allerede anvender Dansk Fjernvarmes standardkontoplan, er der i planen afsat mulighed for kontering af energibesparelser. Hvis man anvender en anden kontoplan, skal man huske at få oprettet konti til formålet.

Indgåelse af aftaler

Der kan indgås aftaler med eksempelvis vvs-firmaer, tømrere, rådgivende ingeniører og andre som arbejder "i marken" hos kunderne. De kan forpligte sig til at orientere kunden om, at sparetiltaget videregives til fjernvarmeselskabet for indberetning til Energistyrelsen.

Ofte er sådanne aftaler indgået mellem eksempelvis et fjernvarmeselskab og flere vvs-firmaer i byen. Fjernvarmeselskabet betaler vvs-firmaet for at levere de besparelser, som vvs-firmaet gennem sit arbejde finder ude hos slutkunderne.

Der kan også indgås aftaler om køb af besparelser, hvor fjernvarmeselskabets eneste involvering er finansiel. En sådan aftale kan indgås direkte med en mindre forbruger, med en større virksomhed eller med et selskab, som blot formidler kontakten mellem den kunde, som skal lave besparelsen og det fjernvarmeselskab, som har et sparemål.

Kvalitetssikring

Der er krav om, at der gennemføres en kvalitetssikring med henblik på at eftervise, at de indberettede besparelser er dokumenteret i overensstemmelse med aftalen og bekendtgørelsen.

Hvert andet år skal denne kvalitetssikring gennemføres af en uafhængig auditor. Desuden vil Energistyrelsen gennemføre en årlig uvildig stikprøvekontrol på tværs af alle energiselskaberne for at sikre rigtigheden af de opgjorte og indmeldte besparelser.

Hvad hvis man ikke er med i brancheaftalen?

For fjernvarmeselskaber, som ikke er med i brancheaftalen, vil der gælde tilsvarende regler og omfang af besparelserne. Man vil da blive administreret ved direkte pålæg af sparemål fra ministeren/Energistyrelsen ud fra bekendtgørelsen om energispareindsatsen i net- og distributionsvirksomheder.

Udarbejdet af Dansk Fjernvarme, Mette Hansen

Kolding den 17. november 2009